

PÄKAPIKUTAJA

Võru Lasteaia Pääkapikk ajaleht

Sportlik perepäev Võru Spordikeskuses koos koeratüdruk Lotte ja ta perega

NOVEMBRIKUU PANI PÄKAPIKUD TEGUTSEMA!

Netti Rosenberg

Meie pääkapikupere oli novembris sportlik - seda tõestab rohkearvuline osavõtt perepäevast, kus kõik said ennast proovile panna mitmetel põnevatel spordialadel. Lisaks korraldasid nad peale mitmeid õppekäike ja -programme lasteaia konverentsi "Kuidas tekivad jäätmed ja mis me nendega teeme?". Nii suured kui väikesed Pääkapikud tegid jääkmaterjalidest erinevaid meisterdusi nii lasteaia, Aila näpustuudios kui ka Uma Meki lastetoas. Lisaks tegelesid nad robotikaga, õppisid hoolsalt võru keelt, avasid lasteaia helkuripuu ja tegid muudki põnevaid, millest käesolevas lehes ülevaate saate. Head lugemist!

PÄKAPIKKUDE SPORTLIK PEREPÄEV VÕRU SPORDIKESKUSES

Liivi Savi - liikumisõpetaja

8.novembril toimus Võru Spordikeskuses Päkapiku lasteaia sportlik perepäev, millest võttis osa üle 200 suure ja väikese spordihuvilise. Perepäeva avas laste lemmik Lotte, kelle arvates üks kõige vahvamaid asju maailmas on see, kui saad teha midagi koos oma perega. Lotte oligi spordipäevale tulnud koos oma perega – ema Anna, isa Oskari ja väikese õe Roosiga. Pärast ühist hoogsat zumbavõimlemist läks lahti perejooks – joosti rühmade kaupa terve suur staadioniring.

Seejärel said suuremad lapsed koos peredega tegutseda kuues tegevuskeskuses: kergejõustikurada, pallimängud, ronimissein, laskesimulaator, kaugushüpe, perevõistlused. Väiksematele lastele oli kolm tegevuskeskust: mudilaste osavusrada, perevõistlused ja pallimängud. Lisaks oli võimalus proovida veel maadlemist ja keksumängu.

Kiidusõnad kõikidele peredele, kes spordipäeval rõõmsalt ja aktiivselt tegutsesid – kõik olid super tublid ja igaüks sai autasuks Yummi pulgakommi, Värska allikavee ning Lily koduaia õuna! Suur tänu ka meie lasteaia õpetajatele ja teistele abilistele – Hillar Irves, Kristi Möttus, Aive Pähn, Kristiina Musto, Sven Soll, Reet Jeenas, Peep Lill ja maadlustüdrukud.

Projekti on rahastatud kohaliku omaalgatuse programmi vahenditest.

PÄKAPIKUD LEIAB ÜLES INTERNETIST

Silleriin Simm

28. november 2017 oli päev, mil Võru lasteaed Päkapikk tegi endale Facebooki lehe. Kahe aasta jooksul oleme Facebookis meeldima hakanud rohkem kui 215 inimesele ja meid jälgib üle 220 isiku. On hea tunda-näha, et Päkapiku lastel ja meeskonnal on nii palju häid toetajaid, kes meile sotsiaalsõrgustike kaudu kaasa elavad. Lisaks Facebookile eksisteerib alates novembrikuust meie jaoks uus keskkond, mille abil saab lasteaia toimuvat silma peal hoida. Selleks on Instagram. Konto sai loodud eesmärgiga anda edasi vahetuid sündmusi päkapikkude tegemistest - püüame hakata aktiivselt kasutama story'sid ja postitama toredaid pilte. Kohtumiseni internetis!

Jälgi meid Facebookis:

<https://www.facebook.com/vorulasteaedpakapikk/>

Jälgi meid Instagramis:

<https://www.instagram.com/vorulasteaedpakapikk/>

PÄKAPIKU RAHVATANTSIJAD KÄISID ESINEMAS PUIGA PEREPÄEVAL

Kadri Mähar - muusikaõpetaja

Pühapäeval, 24. oktoobril käisid Päkapiku lasteaia rahvatantsulapsed esinemas Puiga Rahvamajas toimunud perepäeval. Kadripäeva kombestikku tutvustava perepäeva eeskava koosneski peamiselt rahvatantsunumbritest, mille üheks väikeseks osaks siis ka meie esimene selleaastane ülesastumine.

„Esineda on tore ja tantsida samuti,“ arvasid lapsed. Tahangi siinkohal tänada Laura ema Gertut, kes meid külla kutsus ning toredasti vastu võttis.

MUNAKARBIMAANIA UMA MEKI SUURLAADA LASTETOAS

Anita Punamäe - õppealajuhataja

Meie lasteaed on juba mitmeid aastaid sisustanud Uma Meki suurlaadal lastetuba. Oleme igal aastal püüdnud pakkuda lastele erinevaid tegevusi ja rõõmsaid üllatusi: teinud puutööd, valmistanud maiustusi, meisterdanud, mänginud laulumänge, lavastusmänge jne. Sellel aastal nakatasime kõiki munakarbimaaniaaga: meisterdasime munakarpidest maske ja käevõrusid. Mängudki olid munakarpidest. Tegelikult köitis lapsi siiski eelkõige robotika. Kui robotikavahenditega sai küllalt tegutsetud, asuti laua juurde meisterdama. Kõige pisemad lustisid värviliste vatipallidega.

KESKKONNAINVESTEERINGUTE
KESKUS

ESIMENE LASTE KONVERENTS OLI KESKKONNATEEMALINE

Kati Umda - Unistaja rühma õpetaja

"Metsavana konverents" toimus Päkapiku lasteaias 28. novembril ja seda viis läbi Metsavana isiklikult. Konverentsi teemaks oli „Kuidas tekivad jäätmed ja mida me nendega teeme?" Lasteaia vanimad rühmad tegid konverentsil ettekanded. Nad uurisid antud teemat mitu kuud. Rühmad käisid õppekäikudel erinevates asutustes ja külastasid Aila näpustuudiot, kus meisterdati jäätmetest helkurit, lumememmesid ja päkapikke. Aila juures käisid ka õpetajad ja õpetaja abid advendivaiba jaoks kangajääkidest päkapikumajakesi meisterdamas.

Kõik konverentsi teemad ja keskkonnakaitsega seonduva info võttis kokku Unistaja rühma Rudolfi ema Kadri Visnap, kes töötab keskkonnainspeksioonis. Konverentsi lõpus avalikustati ka jääkmaterjalidest advendikalender, mis jääb jõulude lõpuni lasteaia saali kaunistama. Lisaks kõigele sellele meisterdasid rühmad ka omakeskis jääkmaterjalidest erinevaid asju, millest on kokku pandud ka näitus lasteaia suures koridoris.

Konverentsi teemad:

1. Jäätmete mitu elu - Helliku rühm
2. Prügikunst - Dilidoni rühm
3. Pokurahvas rännuteel - Unistaja rühm
4. Jäätmed meie elus - Nöpsikute rühm
5. "Mina ise muudan maailma puhtamaks" - Kadri Visnap

ÜHTNE MEESKOND ROBOPÕXIL

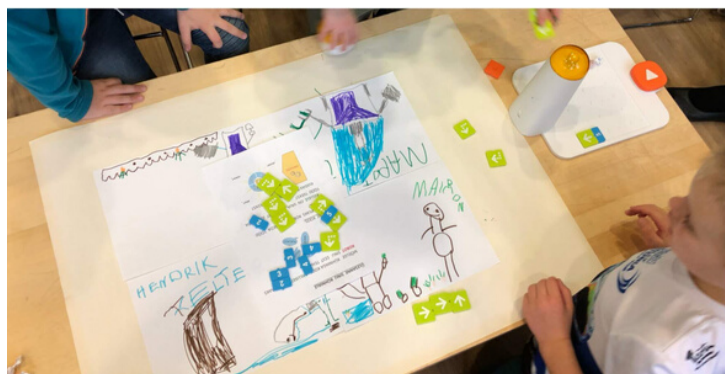
Silleriin Simm - robotikaringi juhendaja

Hendrik, Joosep, Märt ja Mairon – need Päkapiku lasteaia lapsed osalesid 20. novembril Põlvas toimuval RoboPõxil. Ürituse eesmärk oli anda osalejatele võimalus näidata oma loovust, harjutada ettekannet ja õppida kuulamisoskust.

Päkapiku meeskond sai oma loomevõimet näidata, kui osalejatele anti ülesandeks nuputada, milline oleks inimestele kasulik robot või masin. Poisid panid pead tööle ja mõtlesid välja põllumajanduse alal toimetava uudse roboti. Idee joonistati paberile. Masina nimeks sai MaPot. Masina disainer-ehitaja Joosep nägi ette, et MaPotil on labidas, reha jm tarvikud, mis teevad inimese eest tema aiatööd ära.

Märt, Hendrik ja Mairon ehk kolm meeskonna programmeerijat kujutasid paberile, mida robot peab tegema. Esiteks peab see juurvilja maa seest välja saama, siis selle ise puhastama ja lõpuks inimesele viima. Oma ettekannet said lapsed demonstreerida lasteaiast kaasa võetud robotiga. Meie abiliseks oli Matatalab, kes programmeeriti liikuma ümber nelja joonistatud pildi. Selle aja jooksul rääkisid poisid oma ideest. Ettekande lõpuks oli küsimuste voor publikult ja vastused MaPoti loojatelt. Hendrik, Joosep, Märt ja Mairon tulid Võrru tagasi heade emotsioonidega. Nad said hakkama oma idee loomise ja selle ettekandmisega 50 osaleja ees. Väga tublid!

LASTEAIAS AVATI HELKURIPUU

Liina Vaglates -Nöpsiku rühma õpetaja

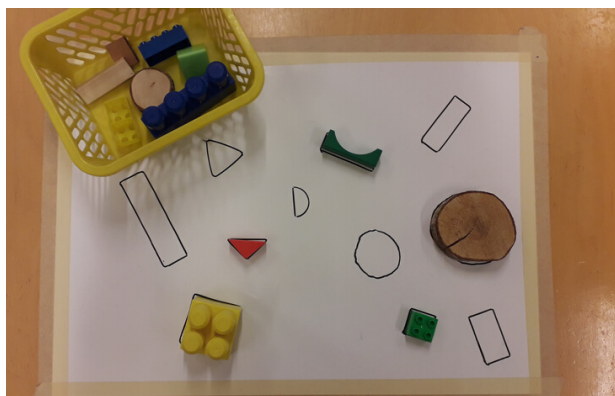
Käes on pikad ja pimedad sügisõhtud ning helkuri kandmine on muutunud taas kohustuslikuks. Helkuri vajalikkusest käisid koolieelikutele rääkimas Emily Ethel koos oma sõpradega. Lapsed kuulasid huviga ja said teada, milliseid helkureid on olemas ja kuidas neid õigesti kanda. Peale vahvat koolitust avati koos lasteaiaperega helkuripuu, mis kaunistab Päkapiku lasteaia hoovi. Too oma üleliigsed helkurid puule rippuma või vajadusel haara sealt endale üks jope külge!

KANNA HELKURIT UHKUSEGA!

PÄKADE MÄNGULINE RÜHMARUUM KUTSUB AVASTAMA

Kadi Kalda ja Anne Kannimäe

Väikesed Päkad on nüüdseks juba 4 kuud lasteaias käinud. Päevades on nalja, on naeru, on nuttu, on kurbust, on tülisid, on leppimist. Iga uus algus on raske, kuid ühiselt tegutsedes oleme ületanud raskused. Saame öelda, et röömsaid päevi on kordades rohkem, kui nutuseid.

Rühmaruumis on lastele loodud võimalused ise tegutsemiseks. Olemas on erinevad tegevuskeskused. Igapäevaselt on lastel võimalus kasutada loovvahendeid, mille kasutamise tulemusena on laste käeline tegevus paranenud.

Lasteaias käidud aja jooksul on lastel arenenud kõne ja iseseisvalt tegutsemise oskus. Erilist röömu tuntakse raamatutest ja klotsidega ehitamisest. Väiksed sammud on astutud, väiksed teod on tehtud, suured sammud on veel astuda ning veel suuremad teod ootavad ees.

Mõtteid kolleegidelt Päcade õpikeskkonna kohta:

- mänguline, lapsesõbralik, hubane ja röömus rühm
- väga hea ruumikasutus, erinevad loovvahendid lastele kättesaadavad
- õppimine on nähtav ja keskkond on eakohane ning mitmekesine

ÕNNESEENTE ÕPPIMINE ON NÄHTAV IGAS RÜHMARUUMIS

Eve Rosar ja Lily Nieländer

Novembrikuus õppisid lapsed selgeks enda perekonnanime, ema-isa, õdede-vendade nimed. Oma kaasa toodud perepildi järgi rääkisid, mida nad oma perega koos teevad. Kes teadsid, rääkisid ka vanemate tööst. Peeglist uurisid enda nägu, proovisid seda joonistada ja plastiliiniga voolida näole silmad, nina, suu ja kõrvad. Veel said lapsed kokku panna puidust poisi tüdruku puslet. Suurele papist tüdrukule värvisid lapsed riideid ja said neid tüdrukule selga panna ja sellega mängida.

Peredest rääkides jõudsimme kodudeni. Otsisime vastuseid: millises majas pere elab, milliseid need majad üldse on, miks on vaja aknaid, uksi...? Joonistasime maju, lõikasime mööda joont aknaid ja kleepisime need majale külge. Maju õppisime ehitama ka legoklotsidest ja pappkarpidest. Maju said lapsed teha ka plastiliinist.

Mõtteid kolleegidelt Õnneseente õpikeskkonna kohta:

- mõnus, lapsekeskne õpikeskkond, kus teema käsitletus kajastub igas ruumis
- teemakohased õppevahendid ja loovvahendid on lastele kättesaadavad
- kasutatud on projektõppele omaseid meetodeid
- hästi loodud tegutsemisvõimalused ja hästi kasutatud pinnad

TAN VÕI PRUUKI VÕRO KIILT!

Helen Saarnits - keelepesä oppaja

Võru keele nädal toimus 4.-8. novembril ja korraldajateks oli võru keelekümluse rühm Himpel. Tegelustesse olid kaasatud kõik lasteaia 10 rühma. Lapsi võtsid vastu Himpeli rühmas keelepesätsirguq Klaara ja Kusti koos keelepesä oppaja Heleniga. Üheskoos vaadati võrukeelseid Jäno Jussi multifilme: “Juss om esä”, “Jussi vahtsõnõ sõbõr”, “Jussiga luudusõn - seeneq”, “Jussi herbaarium”, “Juss opp kokkohoitvalt kulutama”, “Jussi koolitii”, “Juss oppas Villulõ maal kuuliminekit”.

Onneseene rühm keelepesätsirgu Klaaraga

Päka rühma keelekümlus

Vastavalt laste vanusele ja huvile harjutasime võrukeelseid sõnu nagu nt tsirk, imä, esä, sõsar, veli, vanaimä, vanaesä, helkajā, kahr, repän, tammetõhv, pedäjäkukk jne. Võru Instituudi poolt sai kingituseks iga rühm võrukeelse lasteraamatu.

Keelepesa rühma külaliseks oli Võru Instituudi projektijuht Lindsalu Evely, kes jutustas lastele loo „Puu häätegu”.

Himpeli rühm Lindsalu Evelyga

Lasteaia personal proovis oma võru keele oskust, võttes osa Võru instituudi viktoriinist “Ütski tark ei sata taivast 2019”.

Jäno Jussi multifilme on võimalik vaadata: <https://wi.ee/et/lastele/>

Tennämi!

Meil om hää miil, et võtiti säämeasas latsiga võro kiilt kõnõlda ja harotada.

HAMPELITE HINGEDEKUU

Piret Kroon ja Kadi Kronberg

Pimedast ja sombusest novembrist polnud Hampelite rühmas jälgegi! Meie hingede-kuu kujunes valgeks ja säravaks, sest kunagi varem pole 6. rühmas nähtud nii palju valgete riiete ja punaste põskedega tüdrukuid ja poisse. Käisime kadrisandis ja paljude laste jaoks oli see esimene kadrisanditamine oma 4 eluaasta jooksul.

Väikesed kadrid laulsid, küsisid mõistatusi ja hüppasid kogu hingest “Kaera-Jaani”. Meie suur kadripere sai kokku paljudest väikestest peredest, sest varem olid lapsed rääkinud oma peredest ja proovinud neid ka joonistada.

Kas te teadsite, et lapsed muutuvad säravaks mitut moodi? Muidugi aitavad helkurid. Nii tore, et meie lasteaia ees on helkuripuu, mida aitas säravamaks muuta ka Armandi ema, kes tõi meile kohe palju helkureid. Kuid säravamaks muutuvad lapsed ka heade tegudega. Hampelite rühmas on oma heade tegude puu, kuhu lendavad liblikad, kui mõni väike Hampel on oma sõpra või õpetajat aidanud, kedagi lohutanud või püüdnud rohkem kui tavaliselt.

DILIDONIDE VAHVA KADRIJOOKS

Kädi-Heila Vels ja Ene Meriloo

Kadrit jooksmas minna oli juba ammu plaan. Panime oma kadripere kirja üleestisel „Hakkame santima” veebilehel. Kadripäeva hommikul maskeerisime endid hoolega, võtsime kaasa akordioni ning läksime laulu ja pillimängu saatel linna peale santima.

Kõigepealt külastasime linnavalitsust, siis soovisime häid soove pangas ja apteegis ning suundusime Väike Werrone Kooli. Seal võeti meid väga soojalt vastu, koos kooliperega lõime lahti kaera-jaani tantsu. Sealne koolipere oli samuti kadririietes. Lõpetasime oma ringkäigu Jaagumäe kaupluses ja suundusime tagasi lasteaeda. Siin hoovipeal tantsisime koos teistega, soovisime igalpool ja kõigile tervist ja õnne. Tasuks kotitäis head-paremat.

PISIKESED PESAMUNAD KOHANEVAD LASTEAIAGA

Gerli Klink ja Tiina Simm

Pesamunade esimene lasteaia aasta hakkab jõudma poole peale. Kõik rutiinsed tegevused on neile selgeks saanud ning nad peavad neist enamasti kinni. Rühmas on valitsemas harmoonia ning mõned üksikud lapsed pole veel kohanenud (nemad alustasid oma lasteaia teed hiljem kui teised). Selle ajaga on rühmaski palju muutunud, pesamunadel on uus õpetaja abi Tiia, kelle nad nüüdseks on täielikult omaks võtnud. Oleme lastega teinud väga erinevaid tegevusi- maalinud pintsliga, näppudega, kätega. Voolinud, rebinud paberit, joonistanud, kleepinud, tõstnud lusikaga riisi ja tatart topsidesse.

Enamike laste lemmikaeg on õues. Seal saab end vabaks lasta ning osavamad näpud tahavad väravat avada, et siis proovida põgenemist ning avastada õue väljaspool piire. Oleme lastega jalutanud ka lasteaia hoovis ning kogemus on näidanud, et lastele meeldib ringi käia ja vaadelda, kuid suuremate lastega koos tegevusse ei julge nad veel asuda. Seetõttu oleme veel mängimas oma väljakul.

Esimesed pesamunad said novembris kahe aastaseks!

Palju õnne Merete ja Ragnar!

PROGETIIGRI AVATUD HOMMIK NINATARGA RÜHMAS

Monika Märtn ja Netti Rosenberg

11.-15. novembril toimusid Põlva- ja Võrumaa lasteaedades ProgeTiigri avatud hommikud, mida viisid läbi lasteaednikud lasteaednikele, et jagada oma kogemusi ja tegevusi robotikavahenditega. Ninatargad võtsid väljakutse vastu ja osalesid üritusel. Robotikavahenditena kasutati BlueBot mesimumme ja Ozobot robotit.

Ninatarga rühma 3-aastased lapsed on robotikavahenditest vaimustuses ja pole last, kes tegevustes osaleda ei taha. Avatud hommikul jagunesid lapsed kahte gruppi, Esimene grupp asus tegutsema Ozobot robotiga. Lapsed said ise suurele paberile tõmmata erinevat värvi markeritega jooni, kus robot hakkas peal liikuma. Ainuüksi roboti teekonna jälgimine oli lastele huvitav, kuid lisaks hakkasid lapsed joontesegaduses märkama erinevaid pilte ja vestlus laste ja õpetaja vahel muutus huvitavaks ja kaasahaaravaks.

Teine grupp lapsi hakkasid programmeerima BlueBot mesimumme. Tegevuse nimeks oli "Jalutuskäik seenemetsas", kus lapsed said harjutada loendamist ning korrata värve ja seente nimetusi.

Avatud robotikatund oli põnev nii väikestele kui ka suurtele!

HIMPELI PIPARKOOGITAIGEN

Maie Allas ja Helen Saarnits

Novembri viimastel päevadel hakkasime Himpeli rühmas valmistuma jõuludeks. Esimese asjana valmis rühmas ühiste jõududega piparkoogitaigen. Tutvusime vaadeldes, nuusutades, maitstes toiduainetega, mis taigna valmistamiseks vaja oli ja segasime taigna kokku. Varsti hakkab meie rühmast levima head lõhna, sest kui jõulukuu kätte jõuab alustame piparkookide küpsetamisega.

250 g Dansukkeri heledat või tumedat suhkrusiirupit (u 2 dl)

170 g suhkrut (2 dl, Dansukker)

kuni pakk piparkoogimaitseainet

250 g võid

2 muna

600 g nisujahu (u 1 liiter)

2 tl söögisoodat või küpsetuspulbrit (triiki täis!)

Kuumuta potis siirup koos suhkruga ja jahvatatud maitseainega keemiseni. Tõsta pott tulelt ning sega juurde tükeldatud või. Sega, kuni või on sulanud, siis lase veidi jahtuda. Lisa kloppides ükshaaval munad. Sega söögisooda jahuga ja lisa vähehaaval siirup-võimunasegule. Sega ja sõtku tainas hoolega läbi ja paki kilesse (tainas on sel hetkel üsna pehme, jahedas see muutub kõvemaks). Hoia vähemalt järgmise päevani külmikus.

PÄKAPIKUNÕUKOGU NOVEMBRIS

Liina Vaglates - Nöpsiku rühma õpetaja

Päkapikunõukogu teine kokkusaamine toimus 6. novemberil. Kohal olid: Ats Markus Taplas, Rasmus Timmo (Hellik), Kristofer Salmus (Dilidon), Märt Kõiva, Keitlin Torn (Unistaja), Mairon Niilus, Sandra Pähn (Nöpsik), muusikaõpetaja Kadri Mähar, õppealajuhataja Anita Punamäe, õpetaja Malle Juhkam. Koosolekut juhatasid Nöpsiku rühma õpetajad Marika Schmidt ja Liina Vaglates.

Arutleti, mis võiks olla laste konverentsi teema ja mida võiks konverentsil veel teha. Lapsed pakkusid välja, et konverentsil võiks ka laulda, tantsida ja pilte näidata. Laste arvates võiksid konverentsile tulla ka lapsevanemad.

Teine teema oli lasteaia sünnipäev. Lastel oli palju ideid. Märt arvas, et võiks õhupalle täis puhuda ja nendega mängida ning linnapea võiks külla tulla ja talle peaks tegema kutse. Rasmus ja Ats Markus ootavad külla Ott Tänakut. Mairon ja Sandra leidsid, et lasteaia sünnipäeva puhul võiks kõik koos teha midagi sportlikku (kelgutada, uisutada, suusatada) ja külla võiks tulla Eesti Vabariigi president. Palju oli ka ideid, mida kinkida lasteaia sõpradele: lilli, munakarpidest lilli, raamat „Jõulud lasteaias” ja vatist päkapikud.

Gregor (3a): "Kui õues on pime siis tulevad kummitused!"

Enry (3a): "Kummitused elavad välismaal!"

"See ei tööta!!!" muretseb Leho (3a) kui joonistab valge pliiatsiga valgele paberile.

Hampelid on õues. Sandra ronib mängupliidi peale. Õpetaja palub tal maha tulla, sest pliidi peale ei ronita. Sandra vaatab õpetajat pikalt, ohkab ja ütleb pahase häälega: "Ma ju keen!"

LUULE LUULENURK

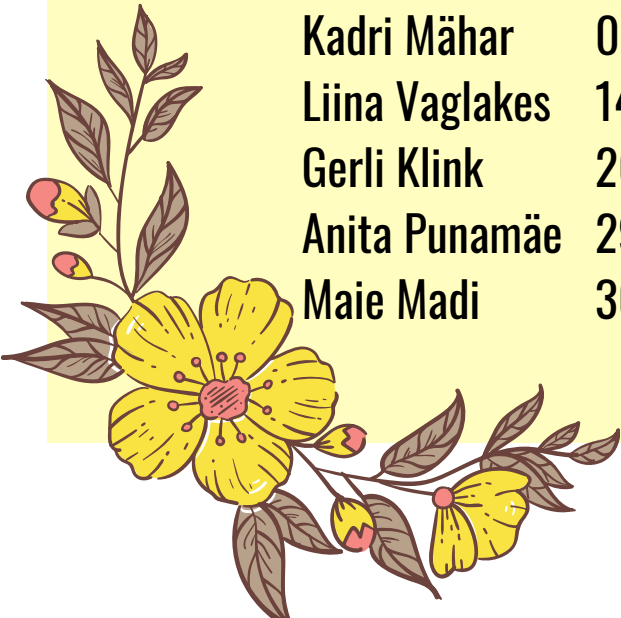
Luule Metsla

Novembri om hindä süämehe kaemisõ kuu.
Aho iin istmisõ ja raamatu lugõmisõ kuu.

Hingipäivä küünläpalotamisõ kuu.
Mardisantõ, muda ja kadrisantõ kuu.

Inne jõuluaigu puhkamisõ kuu.
Kapi kraammisõ ja tolmu pühkmisõ kuu.

Novembri om hindäle andis andmisõ kuu,
hääde mõttidõ nink sõpru ülelugõmisõ kuu.

**DETSEMBRIKUU SÜNNIPÄEVALISED
PALJU ÕNNE!**

Kadri Mähar	06.12
Liina Vaglates	14.12
Gerli Klink	26.12
Anita Punamäe	29.12
Maie Madi	30.12

**PALJU ÕNNE JA
TOREDAID HETKI UUELE
VANAEMALE!**

Kädi-Heila Vels

Detsembris toimub...

- 02.12** Nobedate näppude töötuba, kell 15.00-18.00
- 04.12** Vahvlite küpsetamine huvitoas, kell 13.00
- 04.12** Õpiring Dilidonide rühmas, kell 13.15
- 05.12** Projekt "Tunnen, tean, oskan" Päästeametilt
- 08.12** Võru linna jõululaat ja talvine tantsupäev
- 11.12** Ninatarkade jõulupidu, kell 15.30
- 12.12** Himpelite jõulupidu, kell 15.30
- 12.12** Dilidonide jõulupidu, kell 17.00
- 13.12** Lasteaia personali jõulupidu, kell 19.00
- 16.12** Päkade jõulupidu, kell 15.30
- 16.12** Nöpsikute jõulupidu, kell 17.00
- 17.12** Pesamunade jõulupidu, kell 10.00
- 17.12** Hampelite jõulupidu, kell 15.30
- 17.12** Hellikute jõulupidu, kell 17.00
- 18.12** Õnneseente jõulupidu, kell 15.30
- 18.12** Unistajate jõulupidu, kell 17.00

Novembrikuu lehte toimetab Netti Rosenberg.
Ninatargad soovivad kõikidele Päkapiikkudele mõnusat pühadeaega!

